

WAM Turun kaupungin taidemuseo

25.3.2026

Dnro 9282-2025
(00 01 02)**Vastaus aloitteeseen: Tsaari Aleksanteri I:n ja Ruotsin kuninkaan tapaamista esittävä patsas Tapaaminen Turussa 1812 pitäisi poistaa katukuvasta museotoimen varastoon**

Taidemuseon johtaja Satu Pajarre, kuvataideintendentti Riina Kotilainen / WAM Turun kaupungin taidemuseo:

Terhi Vörlund-Walleniuksen ym. valtuustoaloitteessa (17.11.2025 dnro 9282-2025) todetaan, että jokirannassa sijaitseva Andrei Kovaltchukin veistos *Tapaaminen Turussa 1812* symboloi voimakkaasti Venäjän vaikutusvaltaa ja Suomeen kohdistuvaa vaikuttamista sekä etupiirijättelua. Aloitteessa ehdotetaan taideteoksen pikaista siirtämistä museotoimen varastoon.

Taustaa

Vuonna 1812 Venäjän keisari Aleksanteri I ja Ruotsin kruununprinssi Kaarle Juhana (Bernadotte) tapasivat Turussa ja neuvottelivat maidensa suhteista. Neuvottelut vaikuttivat suoraan Suomen asemaan ja siirtymiseen suuriruhtinaskuntana osaksi Venäjän keisarikuntaa. Elokuussa 2012 tapaamisen 200-vuotismarkkipäivän yhteydessä jokirantaan Läntisen Rantakadun puolelle pystytettiin tapahtumasta kertova veistos *Tapaaminen Turussa 1812*. Aloite muistomerkin pystyttämiseen tuli venäläiseltä osapuolelta. Kaupunginhallitus päätti teoksen vastaanottamisesta ja sijoittamisesta jokirantaan 15.5.2012 (dnro 14054-2011). Taideteoksen toteutti Venäjän federaation ehdotuksen mukaisesti Venäjän kuvanveistäjäliiton puheenjohtaja, Andrei Kovaltchuk (s.1959).

Kuten muukin kaupungin taideomaisuus, myös Andrei Kovaltchukin *Tapaaminen Turussa 1812* -veistos on liitetty Turun kaupungin taidekokoelmaan.

WAM Turun kaupungin taidemuseon kokoelmatehtävä ja muistomerkkien muuttuvat merkitykset

WAM Turun kaupungin taidemuseo vastaa kuvataiteeseen ja taideperintöön liittyvän tiedon keräämisestä, säilyttämisestä, välittämisestä ja tutkimuksesta. Lisäksi se edistää ja tallentaa alueellista kuvataidetoimintaa.

WAM Turun kaupungin taidemuseon kokoelmatoimintaa ohjaavat museolaki ja -asetukset, Turun kaupungin hallintosääntö ja kaupunkistrategia, tekijänoikeuksiin liittyvä lainsäädäntö sekä kansainvälisen museoliitto ICOM:in eettiset periaatteet. Museolain 314/2019 § 2 mukaisesti museotoiminnan tarkoituksena on taiteen tallentaminen ja säilyttäminen. Museotoiminnan kautta voidaan lisätä ja vahvistaa ymmärrystä kulttuurista ja historiasta. Kuten muutkin museo-objektit, veistokset ovat historiallisia dokumentteja omasta ajastaan ja muistuttavat menneisyyden eri kerroksista.

Muistomerkit ovat kautta aikain välittäneet poliittisia pyrkimyksiä, ideologioita ja valta-asetelmiin liittyviä päämääriä. *Tapaaminen Turussa 1812* -veistos kertoo todellisen historiallisen tapahtuman lisäksi myös Turun ja Venäjän välisestä yhteyksistä 2000-luvulla sekä itänaapurin kulttuurisista jäljistä Suomessa.

WAM Turun kaupungin taidemuseo

25.3.2026

Dnro 9282-2025
(00 01 02)

Maailmanpoliittisen tilanteen muututtua ratkaisevasti toisenlaiseksi Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyssodan myötä *Tapaaminen Turussa 1812* -teosta katsotaan nyt uusin silmin. Jokirantaan keskeiselle paikalle sijoitettua teosta on käytetty myös mielenilmauksiin. WAM haluaa kannustaa kansalaisia vapaaseen, demokraattiseen valtioon kuuluvaan mielipiteen vapaaseen ilmaisemiseen. WAM on mahdollisuuksien mukaan pyrkinyt edistämään vuoropuhelua mielenosoittajien kanssa, jotta teoksen vaurioilta välttyttäisiin.

Museon tehtävä on säilyttää veistoksen moninaiset historialliset merkityssisällöt ja aineellinen kokonaisuus myös tuleville sukupolville. Veistoksen tämänhetkinen kunto ei synnytä tarvetta sen poistamiseksi katukuvasta: teos on hyvässä kunnossa ja turvallinen yleisölle ja ympäristölle.

Hallintosäännön 147§ mukaan, mikäli vähemmän kuin 23 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä.

Satu Pajarre
taidemuseon johtaja
WAM Turun kaupungin taidemuseo Turun kaupunki